

Constituția României

cu legislație conexă și jurisprudență
actualizate la data de **10 februarie 2021**

Ediția a 4-a, îngrijită și adnotată de
Tudorel TOADER și Marieta SAFTA

CUPRINS

Titlul I. Principii generale	1
Articolul 1. Statul român	1
Articolul 2. Suveranitatea	37
Articolul 3. Teritoriul	39
Articolul 4. Unitatea poporului și egalitatea între cetățeni	40
Articolul 5. Cetățenia	41
Articolul 6. Dreptul la identitate	41
Articolul 7. Românii din străinătate	42
Articolul 8. Pluralismul și partidele politice	42
Articolul 9. Sindicatele, patronatele și asociațiile profesionale	45
Articolul 10. Relații internaționale	47
Articolul 11. Dreptul internațional și dreptul intern	47
Articolul 12. Simboluri naționale	49
Articolul 13. Limba oficială	49
Articolul 14. Capitala	49
 Titlul II. Drepturile, libertățile și îndatoririle fundamentale	 50
Capitolul I. Dispoziții comune	50
Articolul 15. Universalitatea	50
Articolul 16. Egalitatea în drepturi	59
Articolul 17. Cetățenii români în străinătate	92
Articolul 18. Cetățenii străini și apatrizii	93
Articolul 19. Extradarea și expulzarea	102
Articolul 20. Tratatelor internaționale privind drepturile omului	111
Articolul 21. Accesul liber la justiție	114
 Capitolul II. Drepturile și libertățile fundamentale	 179
Articolul 22. Dreptul la viață și la integritate fizică și psihică	179
Articolul 23. Libertatea individuală	192
Articolul 24. Dreptul la apărare	234
Articolul 25. Libera circulație	255
Articolul 26. Viața intimă, familială și privată	257
Articolul 27. Inviolabilitatea domiciliului	289

Articolul 28. Secretul corespondenței	292
Articolul 29. Libertatea conștiinței	296
Articolul 30. Libertatea de exprimare	305
Articolul 31. Dreptul la informație	322
Articolul 32. Dreptul la învățătură	326
Articolul 33. Accesul la cultură	332
Articolul 34. Dreptul la ocrotirea sănătății	333
Articolul 35. Dreptul la mediu sănătos	338
Articolul 36. Dreptul de vot	339
Articolul 37. Dreptul de a fi ales	343
Articolul 38. Dreptul de a fi ales în Parlamentul European	348
Articolul 39. Libertatea întrunirilor	349
Articolul 40. Dreptul de asociere	353
Articolul 41. Munca și protecția socială a muncii	363
Articolul 42. Interzicerea muncii forțate	376
Articolul 43. Dreptul la grevă	380
Articolul 44. Dreptul de proprietate privată	381
Articolul 45. Libertatea economică	410
Articolul 46. Dreptul la moștenire	416
Articolul 47. Nivelul de trai	418
Articolul 48. Familia	430
Articolul 49. Protecția copiilor și a tinerilor	437
Articolul 50. Protecția persoanelor cu handicap	448
Articolul 51. Dreptul de petiționare	452
Articolul 52. Dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică	453
Articolul 53. Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți	460
Capitolul III. Îndatoririle fundamentale	468
Articolul 54. Fidelitatea față de țară	468
Articolul 55. Apărarea țării	468
Articolul 56. Contribuții financiare	469
Articolul 57. Exercițarea drepturilor și a libertăților	474
Capitolul IV. Avocatul Poporului	475
Articolul 58. Numirea și rolul	475

Articolul 59. Exercitarea atribuțiilor	476
Articolul 60. Raportul în fața Parlamentului	478
Titlul III. Autoritățile publice	479
Capitolul I. Parlamentul	479
<i>Secțiunea 1. Organizare și funcționare</i>	479
Articolul 61. Rolul și structura	479
Articolul 62. Alegerea Camerelor	490
Articolul 63. Durata mandatului	492
Articolul 64. Organizarea internă	494
Articolul 65. Ședințele Camerelor	512
Articolul 66. Sesiuni	512
Articolul 67. Actele juridice și cvorumul legal	513
Articolul 68. Caracterul public al ședințelor	517
<i>Secțiunea a 2-a. Statutul deputaților și al senatorilor</i>	517
Articolul 69. Mandatul reprezentativ	517
Articolul 70. Mandatul deputaților și al senatorilor	519
Articolul 71. Incompatibilități	520
Articolul 72. Imunitatea parlamentară	521
<i>Secțiunea a 3-a. Legiferarea</i>	525
Articolul 73. Categoriile de legi	525
Articolul 74. Inițiativa legislativă	534
Articolul 75. Sesizarea Camerelor	537
Articolul 76. Adoptarea legilor și a hotărârilor	541
Articolul 77. Promulgarea legii	545
Articolul 78. Intrarea în vigoare a legii	550
Articolul 79. Consiliul Legislativ	551
Capitolul II. Președintele României	553
Articolul 80. Rolul Președintelui	553
Articolul 81. Alegerea Președintelui	555
Articolul 82. Validarea mandatului și depunerea jurământului	556
Articolul 83. Durata mandatului	556
Articolul 84. Incompatibilități și imunități	557
Articolul 85. Numirea Guvernului	559
Articolul 86. Consultarea Guvernului	563

Articolul 87. Participarea la ședințele Guvernului	563
Articolul 88. Mesaje	563
Articolul 89. Dizolvarea Parlamentului	563
Articolul 90. Referendumul	564
Articolul 91. Atribuții în domeniul politicii externe	566
Articolul 92. Atribuții în domeniul apărării	566
Articolul 93. Măsurile excepționale	567
Articolul 94. Alte atribuții	568
Articolul 95. Suspendarea din funcție	572
Articolul 96. Punerea sub acuzare	574
Articolul 97. Vacanța funcției	574
Articolul 98. Interimatul funcției	574
Articolul 99. Răspunderea președintelui interimar	574
Articolul 100. Actele Președintelui	574
Articolul 101. Indemnizația și celelalte drepturi	577
Capitolul III. Guvernul	577
Articolul 102. Rolul și structura	577
Articolul 103. Investiția	577
Articolul 104. Jurământul de credință	580
Articolul 105. Incompatibilități	580
Articolul 106. Încetarea funcției de membru al Guvernului	581
Articolul 107. Primul-ministru	582
Articolul 108. Actele Guvernului	584
Articolul 109. Răspunderea membrilor Guvernului	585
Articolul 110. Încetarea mandatului	589
Capitolul IV. Raporturile Parlamentului cu Guvernul	589
Articolul 111. Informarea Parlamentului	589
Articolul 112. Întrebări, interpelări și moțiuni simple	590
Articolul 113. Moțiunea de cenzură	591
Articolul 114. Angajarea răspunderii Guvernului	593
Articolul 115. Delegarea legislativă	596
Capitolul V. Administrația publică	607
<i>Secțiunea 1. Administrația publică centrală de specialitate</i>	607
Articolul 116. Structura	607
Articolul 117. Înființarea	607

Articolul 118. Forțele armate	607
Articolul 119. Consiliul Suprem de Apărare a Țării	608
<i>Secțiunea a 2-a. Administrația publică locală</i>	610
Articolul 120. Principii de bază	610
Articolul 121. Autorități comunale și orașenești	613
Articolul 122. Consiliul județean	616
Articolul 123. Prefectul	617
Capitolul VI. Autoritatea judecătorească	619
<i>Secțiunea 1. Instanțele judecătorești</i>	619
Articolul 124. Înfăptuirea justiției	619
Articolul 125. Statutul judecătorilor	632
Articolul 126. Instanțele judecătorești	641
Articolul 127. Caracterul public al dezbaterilor	656
Articolul 128. Folosirea limbii materne și a interpretului în justiție	659
Articolul 129. Folosirea căilor de atac	662
Articolul 130. Poliția instanțelor	672
<i>Secțiunea a 2-a. Ministerul Public</i>	672
Articolul 131. Rolul Ministerului Public	672
Articolul 132. Statutul procurorilor	680
<i>Secțiunea a 3-a. Consiliul Superior al Magistraturii</i>	685
Articolul 133. Rolul și structura	685
Articolul 134. Atribuții	688
Titlul IV. Economia și finanțele publice	691
Articolul 135. Economia	691
Articolul 136. Proprietatea	697
Articolul 137. Sistemul financiar	702
Articolul 138. Bugetul public național	703
Articolul 139. Impozite, taxe și alte contribuții	706
Articolul 140. Curtea de Conturi	709
Articolul 141. Consiliul Economic și Social	710
Titlul V. Curtea Constituțională	712
Articolul 142. Structura	712
Articolul 143. Condiții pentru numire	714
Articolul 144. Incompatibilități	717

Articolul 145. Independența și inamovibilitatea	717
Articolul 146. Atribuții	719
Articolul 147. Deciziile Curții Constituționale	739
Titlul VI. Integrarea euroatlantică	759
Articolul 148. Integrarea în Uniunea Europeană	759
Articolul 149. Aderarea la Tratatul Atlanticului de Nord	776
Titlul VII. Revizuirea Constituției	777
Articolul 150. Inițiativa revizuirii	777
Articolul 151. Procedura de revizuire	777
Articolul 152. Limitele revizuirii	781
Titlul VIII. Dispoziții finale și tranzitorii	783
Articolul 153. Intrarea în vigoare	783
Articolul 154. Conflictul temporal de legi	783
Articolul 155. Dispoziții tranzitorii	784
Articolul 156. Republicarea Constituției	785